

har lagt Vægt paa, og som flere foregaaende ærede Talere have klynget sig til, det Forbehold nemlig, at have Heste til Udstationering fra Stamstutteriet, er et Brud paa det Princip, hvoraf Lovudkastet er gaaet frem, og jeg vil paa ingen Maade erklære i dette Dieblit, at jeg for min Person vil kunne stemme derfor, naagtet jeg maa tilstaae, at den Omstændighed, at Spørgsmaalet om disse Heste skal undergives Afgjørelse i den aarlige Finantslov, betager Forholdet en stor Deel af det, der kunde affrække mig.

Jeg skal ikke opholde mig ved at høre, hvad der allerede her har fundet sit Udtryk, at det nemlig forekommer mig meget betænkeligt, ja — naar det ikke var et for stærkt Udtryk — aldeles forkasteligt at etablere en saadan Adskillelse mellem Dyrskuer for Dvæg og Dyrskuer for Heste, som Udcastet har bragt det i Forslag. Jeg troer, at det deels er uheldigt og deels ikke nødvendigt, og vil derfor for mit Vedkommende være imod denne Enkeltighed i Forslaget.

Der er en anden Bemærkning, som jeg skal henkaste, fordi den har paatrængt sig mig i en lang Række af Aar, den nemlig, at det forekommer mig, at Staten meget formeget har ladet sig henrive af den Forkjærlighed, man fra Aarhals Tid her i Landet har haft for Hesten, til at overvurdere dens Betydning for Staten i Almindelighed og for Agerbruget i Særdelshed. Det forekommer mig ingenlunde usandsynligt, at en omhyggelig og usigtig Undersøgelse maatte lede til, at skulde noget Dyr foretrækkes, da maatte Oxen og Faaret i alt Fald have Krav paa fuldkommen lige saa stor Interesse fra Statens Side, hvorved jeg dog naturligtviis ikke mener, at Understøttelsens Beløb i Rigsdaler, Mark og Skilling skulde være det samme; thi en mindre Præmie for Faar kunde være en ligesaa stor, om ikke større Opmuntring, som en langt større for Heste.

Det, hvorpaa det imidlertid især kommer an, naar Staten vedblivende giver sig af med at drive Industri — om ogsaa i indskrænket Grad — det er Bestyrelsen af samme.

Jeg skal i det Hele meget villigt anerkjende, at den første Deel af Udcastet er udarbejdet

og de der omhandlede Commissioner dannede med stor Omhu og, saa vidt jeg fornaaer, at see, ogsaa tilfredsstillende. Men ikke ganske saaledes stiller Sagen sig for mig, naar jeg vender mig til Stamstutteriet. Der paatrænger sig nu strax det Spørgsmaal, naar man blot betragter Sagen i og for sig, som jeg dog heller ikke skal dvæle ved, og som den høitærede Minister vel heller ikke har overseet, nemlig det store Spørgsmaal, om det i et saa lille Stamstutteri som efter Udcastet vil være passende at svække Kræfterne ved den Smule, der paa den ene Side gjøres for Fuldblodsstodet og paa den anden Side for det hvidsøbte Stod. Jeg vil ikke opholde mig derved, fordi det, naar Alt kommer til Alt, ikke er store Sager, og fordi man har vænnet sig til, raff væl for det hvide Stods Vedkommende at paaberaabe sig Nationalforsængeligheden, og at Folk nu engang satte Priis derpaa o. s. v. Men det, hvorpaa Sagens heldige eller mindre heldige Fremgang vil beroe, er Bestyrelsen af dette Stutteri, og her forekommer det mig at Ministeriet har stillet sig paa en meget uheldig Fod; den har en Commission, der ikke blot controllerer, men virkelig ogsaa agerer, forsaavidt den navnlig skal deeltage i Indkjøbet af Heste, og endnu i en anden Hovedvirksomhed, som jeg for Diebliffet ikke erindrer, medens det egentlig kun er Parringen, som det er overladt til Stutmesteren at have Tilsyn med. Foruden denne Commission, der skal bestaae af 3 Medlemmer, skal der nemlig ansættes en Stutmester, som forudsættes at skulle boe ved Stutteriet og administrere dette. Jeg troer nu, at det for det Første er klart, just naar man seer hen til de senere Aars Erfaringer, at der er nogen Post i Landet, det er vanskeligt at faae besat, og om hvilken det gjælder, at man ikke kan faae den, man vil have, om der var Noget, der var tjenlig, og ikke vil tage den, man kunde faae, om han end ikke er absolut utjenlig, saa er det netop Stutmesterposten.

Dette er nu imidlertid Ministeriets Sag, og det tilkommer maassée ikke Repræsentationen at gaae ind paa dette Moment, men der er et andet Moment, der staaer i Forbindelse dermed og som er af overordentlig praktisk Betydning, og det er, at det neppe kan være uden Skade